

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2009. év május hó 13. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

ÍTÉLETET:

Az emberölés bűntettének kísérelte és más bűncselekmény miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a Pest Megyei Bíróság 24.B.62/2008/12. számú ítéletét annyiban változtatja meg, hogy a vádlottat a sértett 2. sérelmére elkövetett 1 rb. a Btk. 170. § (1) bekezdésébe ütköző testi sértés vétsége Btk. 16. §-a szerinti kísérletének vádja alól tekinti felmentettnek.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült **6.600,-** (hatezer-hatszáz) **forint** bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A Pest Megyei Bíróság a 2008. november 28. napján kelt 24.B.62/2008/12. számú ítéletével a vádlottat 1 rb. a Btk. 166.§ (1) bekezdésébe ütköző emberölés bűntettének a Btk. 16.§-a szerinti kísérlete és 1 rb. a Btk. 170.§ (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés I. fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés bűntettének a Btk. 16.§-a szerinti kísérlete vádja alól felmentette és elrendelte a vádlott kényszergyógykezelését.

Rendelkezett a járulékos kérdések, így a bűnjelek és a bűnügyi költség tekintetében is.

Az ítéletet az ügyész tudomásul vette, ellene a vádlott ok megjelölése nélkül, védője a jogos védelem megállapítása végett jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.78/2009. számú átiratában - bejelentve, hogy a nyilvános ülésen nem kíván részt venni - az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A vádlott beadványában önvédelemre hivatkozott azzal, hogy sértett 1 támadt rá, törte rá az ajtót, lapáttal támadta, ezért szúrta meg egy alkalommal a térdén. A sértett már vérző sérüléssel érkezett haza. Sértett 2. hasához pedig nem tett kést. Új elmeorvos-szakértő kirendelését is kérte.

A nyilvános ülésen a vádlott védője - elfogadva az elsőfokú bíróság jogos védelem kizárását kimondó indokait - a bejelentett fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn. Sértett 1 tekintetében vitatta a minősítést. Érvelése szerint a sértett a saját lakrészébe bezárkózó vádlottra akarta rátörni az ajtót, megöléssel fenyegette, ezért a vádlott védekezni kényszerült. Meg nem állapítható módon került kezébe a kard, a vádlott megpróbált védekezni, majd egy szobába zárkózott, mert a sértett bement a vádlott lakrészébe és továbbra is megöléssel fenyegette. A sértetti magatartás miatt a vádlott akkor már olyan idegállapotba került, hogy a meg nem állapítható módon hozzá került késsel szúrt erős felindulásban. Sértett 2. tekintetében egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával. Arra tett indítványt, hogy a kényszergyógykezelést a bíróság ne rendelje el.

A vádlott az utolsó szó jogán tett felszólalásában önvédelemre hivatkozott. Előadta, hogy nem tudja sértett 1 miért támadt rá, aki már 20 éve él a hűgával, de vele is és sértett 2-vel is kibékült. Kérte a szabadlábra helyezését.

A bejelentett fellebbezések nem alaposak.

Az ítélőtábla az elsőfokú bíróság fellebbezéssel megtámadott ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348.§-ának (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírálta.

A felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást a vonatkozó perrendi szabályok maradéktalan betartásával folytatta le. Kellő alapossággal és körültekintéssel tárta fel a vád tárgyává tett cselekmények elbírálásához szükséges bizonyítékokat és azokat egyenként elemezve, egymással összevetve okszerűen, az ésszerűség és a logika szabályainak szem előtt tartásával értékelte, mérlegelte. Az eljárás során a védekezését többször módosító vádlotti előadással szemben elfogadta sértett 1. és sértett 2. sértettek vallomását, mely vallomásokat az igazságügyi orvos-szakértői vélemények is alátámasztottak.

Az elsőfokú bíróság a már megállapított tényekből, a sértett 2. sérelmére megvalósított cselekmény kivételével, további tényekre helyesen vont következtetést.

Az így megállapított tényállás meghatározó részében mentes a Be. 351.§-ának (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól, de a tényállás egyes részei kiegészítésre, helyesbítésre és pontosításra szorulnak.

Az ítélet tábla a tényállás személyi részét a nyilvános ülés napján becsatolt, IMEI által készített elmeorvos-szakértői vélemény alapján, a tényállás történeti részét pedig az iratok tartalma alapján a Be. 352.§-ának (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel az alábbiakkal egészítette ki, helyesbítette és pontosította:

A vádlott a tudathasadásos elmezavar idültté vált, maradványtünetekkel jellemzett formájában (schizophrenia residualis) szenved. Gyógykezelése során beilleszkedő, kezelésével kooperáló, konfliktuskerülő volt. Jelenleg még szorongásra hajló, gondolkozási zavara észlelhető. Betegbelátása nem megfelelő. További pszichiátriai kezelése szükségesnek látszik. (másodfokú iratok 9. szám).

A tényállás 5. oldal utolsó bekezdését kiegészíti azzal, hogy a vádlott szúrásakor kartávolságra, kb. 50 cm-re volt sértett 2-től (sértett 2. nyomozás során tett és a tárgyaláson is fenntartott vallomása).

A 6. oldal 3. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a vádlott elfogásakor ruházatát átvizsgálták és a 18 cm pengehosszúságú törkést, más késekkel együtt megtalálták és lefoglalták (nyomozati iratok 951. lapszám alatti rendőri jelentés).

A 6. oldal 4. bekezdését azzal egészíti ki, illetve pontosítja, hogy a nyaki sérülésnél a szúrt csatorna hossza 2 cm volt, az egyéb sérüléseknél a szúrt csatorna iránya, mélysége, egyértelműen nem határozható meg, önkeződés kizárható. A bal lapocka tájéki mellkasi izomsérülés és a bal oldali mellkasfal szúrt sebe egy sérülésként értékelhető Védekezésre utaló sérülés nem keletkezett (szakértő 1 igazságügyi orvos-szakértő 191. és 223. lapszám alatti orvos-szakértői és kiegészítő orvos-szakértői véleménye).

A 6. oldal 6. bekezdését akként helyesbíti, hogy sértett 2 megfelelő erő alkalmazása esetén legalább 8 napon belüli egyszerű hámkarcolásos sérülést szenvedett volna. Egyúttal mellőzi a tényállásból a „mely 8 napon túli súlyos vagy életveszélyes sérülést is okozhatott volna” megállapítást (szakértő 1 igazságügyi orvos-szakértő 231. lapszám alatti kiegészítő orvos-szakértői véleménye).

A fenti kiegészítésekkel, helyesbítésekkel, és pontosítással a megállapított tényállás megalapozottá vált, következésképp ez a tényállás a Be. 352.§-ának (2) bekezdése értelmében irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság ítéletében - a szükséges körben - indokolási kötelezettségének is eleget tett. Indokát adta annak, hogy a vádlott védekezését miért nem fogadta el, védekezését mely bizonyítékok cáfolták. Sértett 1. vallomásainak elemzésekor azonban figyelmen kívül hagyta azt, hogy a sértett első nyomozati vallomásában azt állította, hogy a vádlott szúrása szemben állva érte. Ezt a vallomását megváltoztatva második meghallgatásakor már azt vallotta, hogy az első szúrásakor háttal állt a vádlottnak és ezt a vallomását tartotta fenn a tárgyaláson is. Ezen ellentmondáson túl azonban a sértetti vallomás következetes volt, a sértett 1 által előadottakat pedig sértett 2. vallomása és az igazságügyi orvos-szakértői vélemények is alátámasztották.

Az elsőfokú bíróság sértett 2. tekintetében az igazságügyi orvos-szakértői véleményt nem teljesen és iratszerűen idézte az ítélet 9. oldal első bekezdésében, amikor kizárólag azt tüntette fel, hogy megfelelő erőbehatás esetén akár súlyos, életveszélyes sérülés is kialakulhatott volna.

Ugyanis a nyomozati iratok 231. lapszám alatti kiegészítő igazságügyi orvos-szakértői vélemény azt tartalmazza, hogy ha a vádlott megfelelő erővel szúr a sértett felé, hastájékon, akár 8 napon belüli, akár súlyos, életveszélyes sérülést is létrehozhatott volna.

Bár az elsőfokú bíróság kizárta, hogy a vádlott sértett 1. megtámadásakor jogos védelmi helyzetben volt, ennek azonban részletes indokát nem adta.

Az irányadó tényállás szerint sértett 1 támadt a vádlottra, amikor a lakrészébe a vádlott bezárkózott, lapáttal verte rá az ajtót és megöléssel fenyegette. A vádlott védekezett, amikor az ajtó résein keresztül karddal kifelé szúrt, majd a sértettől a lapátot elvette és ismét bezárkózott. A sértetti támadás és az eddig megállapítható a vádlott javára értékelhető jogos védelemi helyzet megszűnt akkor, amikor a sértett hátat fordított és kifelé indult a házból. Ebben a helyzetben érte hátulról az első vádlotti szúrás, a sértett visszafordulása a szúrás után már nem támadó, hanem védekező volt a további szúrásokkal szemben. A vádlotti magatartás ezért a jogos védelem körén kívül esett és így túllépésként sem értékelhető. A sértett részéről - a további támadástól való elállása után - elhangzott kijelentés, amellyel egy későbbi bántalmazást helyezett kilátásba, pedig nem teremtett ismételten jogos védelmi helyzetet.

Sértett 2. amikor visszatért a helyszínre sértett 1 elvitele után, támadó magatartást nem tanúsított, a vádlottat a ház elhagyására szólította fel. A vádlott ekkor nagy lendülettel, de meg nem állapítható erővel szúrt a hasa irányába. A szakértői vélemény szerint a szúrás megfelelő erő alkalmazása esetén elérhette volna a hasat, létrehozhatott volna sérülést, amely akár 8 napon belüli, akár súlyos, életveszélyes sérülés lehetett volna.

A Be. 4.§-ának (2) bekezdésére, az in dubio pro reo elvére tekintettel azonban a bíróságnak a vádlottra legkedvezőbb tényt kell megállapítani.

Ezért a sértett 1. sérelmére elkövetett cselekmény helyes minősítése mellett, a sértett 2. sérelmére megvalósított cselekmény a Btk. 170.§ (1) bekezdése szerinti testi sértés vétsége Btk. 16.§-a szerinti kísérleteként minősíthető.

Tehát a Btk. 166.§ (1) bekezdésében meghatározott, valamint a Btk. 170.§ (1) bekezdésében meghatározott cselekmények kísérletének, a törvényi tényállásnak tárgyi ismérvei, az objektív tényállási elemek, megvalósultak. A szubjektív tényállási elem, a beszámítási képesség hiányában azonban az elkövető nem büntethető. A védelem által szorgalmazott erős felindulásban elkövetett emberöléskénti minősítést, mivel a cselekmény csak szándékosan követhető el, az alanyi oldal, a beszámítási képesség hiánya zárja ki.

Az elsőfokú bíróság arra figyelemmel, hogy a vádlott a cselekmények elkövetésekor a beszámítási képességet kizáró kóros elmeállapotban szenvedett, törvényesen mentette fel őt az ellene emelt vád alól. A vádlott kényszergyógykezelése elrendelésének alapját képező indokok is mindenben helytállóak. Ezért az intézkedés mellőzésére nincs törvényes lehetőség.

Az elsőfokú bíróság egyéb, járulékos kérdésekben hozott döntései is helytállóak.

A fenti indokokra figyelemmel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét annyiban változtatta meg a Be. 372.§-ának (1) bekezdése alapján, hogy a vádlottat a sértett 2. sérelmére elkövetett könnyű testi sértés vétsége kísérletének vádjá alól tekintette felmentettnek, míg az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb -törvényes - rendelkezéseit a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítélőtábla a Be. 381.§ (1) bekezdésére figyelemmel megállapította, hogy a másodfokú eljárásban a vádlott védelmének ellátásával 6.600,- forint bűnügyi költség merült fel, amelyet a Be. 339.§ (1) bekezdése szerint az állam visel.

Budapest, 2009. év május hó 13. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet s.k.
a tanács elnöke

Zólyominé dr. Törő Erzsébet s.k.
előadó bíró

Dr. Magócsi István s.k.
bíró

A Pest Megyei Bíróság 24.B.62/2008/12. számú ítélete a Fővárosi Ítélőtábla 5.Bf.27/2009/10. számú ítéletében írt változtatással 2009. május 13. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2009. év május hó 13. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Pécsi Orsolya
tisztviselő